

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

100 EĞİTİMİN
YÜZYILI

Sayı : E-32661919-610- 237
Konu : Yazılı Soru Önergelerinin Cevabı

13.08.2026

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi :a) 17.07.2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1894220 sayılı yazınız.
b) 21.07.2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1896017 sayılı yazınız.
c) 22.07.2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1897315 sayılı yazınız.
ç) 24.07.2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1898539 sayılı yazınız.
d) 24.07.2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1898964 sayılı yazınız.
e) 28.07.2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1902900 sayılı yazınız.
f) 31.07.2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1904862 sayılı yazınız.
g) 31.07.2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1905696 sayılı yazınız.

7/46398 GY 193

7/46477 GY 194

7/46548

7/46671

7/46779

7/46916

7/46919

7/46921

7/47047

7/47052

7/47054

7/47111

Bakanlığımıza İlgi (a-b-c-ç-d-e-f-g)'de kayıtlı yazılarla iletilen İzmir Milletvekili Şevda ERDAN KILIÇ'ın 7/46398, İstanbul Milletvekili Suat ÖZÇAĞDAŞ'ın 7/46477, Tekirdağ Milletvekili Cem AVŞAR'ın 7/46548, Sivas Milletvekili Ulaş KARASU'nun 7/46671, Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk TÜRKOĞLU'nun 7/46779, İstanbul Milletvekili Kezban KONUKÇU'nun 7/46916, Uşak Milletvekili Ali KARAOBA'nın 7/46919 ve 7/47047, Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk GERGERLİOĞLU'nun 7/46921, İstanbul Milletvekili Doğan BEKİN'in 7/47052, Diyarbakır Milletvekili Serhat EREN'in 7/47054 ile Hakkari Milletvekili Vezir Coşkun PARLAK'ın 7/47111 esas numaralı yazılı soru önermeleri incelenmiş olup konuya ilişkin bilgiler Ek'te sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yusuf TEKİN
Millî Eğitim Bakanı

Ek: Bilgi (24 Sayfa)

KOCAELİ MİLLETVEKİLİ ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU'NUN 7/46921 ESAS
NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

Mesleki Eğitim Merkezi Programı; kökleri Ahilik kültürüne dayanan, iş yeri tabanlı mesleki eğitimi örgün eğitim sistemi içinde kayıtlı, denetimli ve sosyal güvenceye bağlı şekilde yürüten bir mesleki ve teknik eğitim programıdır. Program, 02.12.2016 tarihli ve 6764 sayılı Kanun ile zorunlu örgün ortaöğretim kapsamına alınmış olup öğrenciler teorik eğitimlerini okulda, uygulamalı mesleki eğitimlerini ise işletmelerde usta öğretici gözetiminde ve koordinatör öğretmenlerin kontrolünde almaktadır.

Mesleki eğitim merkezi programında amaç, öğrencilerin eğitimden kopmadan mesleki bilgi, beceri ve yetkinlik kazanmalarını, bir mesleği iş başında öğrenmelerini ve eğitim-istihdam bağının güçlendirilmesini sağlamaktır. Öğrenciler Bakanlığımızca belirlenen haftalık ders çizelgeleri ve öğretim programları doğrultusunda okula ve beceri eğitimi aldıkları işletmeye devam etmekte; isteyen öğrenciler fark derslerini de tamamlayarak mezuniyetlerinde ustalık belgesinin yanı sıra ortaöğretim diploması alabilmektedir.

e-MESEM otomasyon sisteminden alınan verilere göre 2025-2026 eğitim öğretim yılında mesleki eğitim programlarına kayıtlı 490.598 öğrenci bulunmaktadır. Soru önergesinde talep edilen öğrencilerin yaş, cinsiyet, il, sektör ve sınıf düzeylerine göre dağılımına ilişkin toplulaştırılmış veriler Bakanlığımıza iletilen birim cevabında yer almamaktadır.

Mesleki eğitim merkezi öğrencileri de dâhil olmak üzere mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarında öğrenim gören öğrenciler, okulda ve işletmede yaptıkları mesleki eğitim süresince iş kazası ve meslek hastalıklarına karşı sigortalanmakta; bu öğrencilerin sigorta primleri Bakanlık bütçesinden karşılanmaktadır. Öğrencilerin işletmede aldıkları beceri eğitimi, okul, işletme, öğrenci ve veli arasında yapılan sözleşmeye dayalı olarak yürütülmektedir.

3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu ve Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği hükümleri gereğince öğrencilere işletmelerde mesleki eğitim yaptırılabilmesi için iş yerinde usta öğretici bulunması zorunludur. Öğrencilerin işletmede aldıkları beceri eğitiminin öğretim programına uygunluğu, ilgili okul müdürlüklerince görevlendirilen koordinatör öğretmenler tarafından düzenli olarak takip edilmektedir. İşletmelerde yaşanan sorunlar koordinatör öğretmen, okul yönetimi ve okul rehberlik servisi iş birliğiyle ele alınmakta; gerekli hâllerde işletmeyle yapılan sözleşme sonlandırılarak öğrencinin farklı bir işletmede eğitime devam etmesi sağlanmaktadır.

İşletmelerde yapılan beceri eğitimleri mesleki eğitimin tamamlayıcı bir unsuru olarak ulusal mevzuata ve uluslararası sözleşmelerde belirtilen şartlara uygun şekilde gerçekleştirilmektedir. Uluslararası Çalışma Örgütü'nün 138 No'lu Asgari Yaş Sözleşmesi'nin 6'ncı maddesinde asgari yaşa ilişkin hükümlerin mesleki eğitimin ayrılmaz bir parçası olan işlerde uygulanmayacağı belirtilmektedir. Bu doğrultuda öğrencilerin öğretim programı kapsamında, usta öğretici gözetiminde ve mevzuatta belirlenen şartlar altında işletmelerde beceri eğitimi almaları çocuk işçiliği kapsamında değerlendirilmemektedir.

İşletmede mesleki eğitim yapılacak işletmeler, Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği hükümleri doğrultusunda il, ilçe ve okul müdürlüklerinde oluşturulan işletme belirleme komisyonlarınca mesleki eğitime uygunluk bakımından değerlendirilmektedir. Bu değerlendirmede; işletmede öğretim programına uygun üretim veya hizmet faaliyetlerinin yürütülmesi, öğretim programının en az yüzde 80'inin uygulanmasına

imkân sağlayacak donanımın bulunması, gerekli hâllerde eğitim biriminin oluşturulması, ilgili meslek alanında usta öğretici veya eğitici personelin bulunması, öğrencilerin giyinme, temizlik ve sosyal ihtiyaçlarını karşılayabilecek uygun alanların mevcut olması ve iş sağlığı ve güvenliği koşullarının sağlanması gibi hususlar dikkate alınmaktadır.

3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu'nun 41'inci maddesi gereğince işletmelerde yapılan mesleki eğitimin eğitim yönüyle denetimi Bakanlığımızca; iş ortamı, sosyal güvenlik, iş güvenliği ve sağlık şartları bakımından denetimi ise Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca yürütülmektedir. Bakanlığımızca öğrencilerin işletmelerdeki eğitim ortamlarının ve mesleki eğitim süreçlerinin izlenmesi amacıyla koordinatör öğretmenler tarafından düzenli iş yeri ziyaretleri gerçekleştirilmektedir.

Öğrencilerin iş sağlığı ve güvenliğinin korunması ve geliştirilmesi amacıyla 02.02.2024 tarihinde "Mesleki Eğitimde İş Sağlığı ve Güvenliği" konulu 2024/36 sayılı Genelge yayımlanmıştır. Genelge kapsamında işletmelerin beceri eğitimi için uygunluğunun iş güvenliği uzmanlarının desteğiyle değerlendirilmesi, uygun olmayan işletmelere öğrenci gönderilmemesi, işletmelerde öğrencinin eğitiminden sorumlu usta öğretici bulundurulması ve öğrencilere iş sağlığı ve güvenliği bilincinin kazandırılmasına yönelik tedbirler belirlenmiştir.

Bu çalışmalar kapsamında 2024 yılı sonuna kadar 253.940 işletme incelenmiş, uygun bulunmayan 23.252 işletmeyle yapılan sözleşme sonlandırılmış ve 2025 yılında uygun bulunmayan işletmelerle yeni sözleşme yapılmamıştır.

MESEM Programı kapsamında 2025 yılı Haziran ayına kadar 13'ü ölümlü 3.080 iş kazası meydana gelmiş, bu kazalarda öğrencilerin %96'dan fazlası ayakta tedavi edilmiş veya tedaviye ihtiyaç duyulmamıştır.

Mesleki eğitim merkezlerinde kayıtlı öğrencilerin eğitim süreçleri; haftada bir gün okulda teorik, dört gün ise sözleşme imzaladıkları işletmelerde pratik eğitim almak üzere planlanmıştır. İşletmelerdeki mesleki eğitimin gündüz yapılması esas olmakla birlikte sanayi dışındaki sektörlerde İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulunun kararıyla sektörün, programın, iklim şartlarının ve mevsimsel çalışma durumlarının gerektirdiği hâllerde hafta içi saat 22.00'yi ve günde 8 saati geçmeyecek şekilde yapılabilmektedir. Teorik ve pratik eğitimler hafta içi olup öğrencilerin mesleki eğitim kapsamında hafta sonu işletmelerde bulunmalarına yönelik bir düzenleme bulunmamaktadır.

İşletmeler, öğrencilerin günlük devam durumlarını takip etmek ve devamsızlık ya da ayrılış hâllerini süresi içinde bağlı oldukları okul veya kuruma bildirmekle yükümlüdür. Devamsızlık bilgileri koordinatör öğretmen ve usta öğretici tarafından takip edilmekte ve aylık olarak düzenlenen Devamsızlık Takip Formu aracılığıyla okul veya kurum yönetimine bildirilmektedir.

Mesleki Eğitim Kurulu kararı doğrultusunda, 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu kapsamındaki meslek alan ve dallarında işletmede mesleki eğitim, staj, çıraklık, kalfalık ve ustalık eğitimleri; bir program dâhilinde, usta öğretici gözetiminde ve gerekli iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerinin alınması şartıyla tehlikeli ve çok tehlikeli işler sınıfında bulunan iş yerlerinde yürütülebilmektedir. Öğrencilerin bu şartların dışında ve öğretim programıyla ilgisi bulunmayan işlerde görevlendirilmeleri mevzuata uygun değildir.

Öğrencilere ait iş ve işlemler ilgili okul müdürlüklerince yürütülmekte olup kanuna veya sözleşme hükümlerine aykırı davranan işletmelere karşı okul müdürlüklerinin ve öğrenci velilerinin sözleşmeyi feshetme yetkisi bulunmaktadır. Yapılan kontrollerde mevzuata aykırı uygulama tespit edilmesi hâlinde gerekli idari tedbirler alınmakta ve öğrencinin eğitim hakkının korunması sağlanmaktadır.

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

İşletmelerde meydana gelebilecek sorunlarda öğrencilerin durumları koordinatör öğretmen, okul yönetimi ve okul rehberlik servisi iş birliğiyle değerlendirilmekte; öğrenciler iş kazası ve meslek hastalıklarına karşı sosyal güvenlik kapsamında sigortalı bulunmaktadır. İş kazası veya diğer çalışma hayatına ilişkin hususlarda ayrıca ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının görev ve yetkileri çerçevesinde gerekli süreçler yürütülmektedir.

Mesleki eğitim merkezi uygulamalarında temel yaklaşım; öğrencilerin mesleki eğitim süreçlerini güvenli, denetlenebilir ve mevzuata uygun şekilde sürdürmelerini sağlamak, işletmelerin uygunluk ve sorumluluklarını izlemek, koordinatör öğretmen takibini güçlendirmek ve öğrencilerin eğitim hakkı ile iş sağlığı ve güvenliğini birlikte korumaktır. İşletmelerde yapılan beceri eğitimleri mesleki eğitimin tamamlayıcısı olarak ulusal mevzuat ve uluslararası sözleşmelerde belirtilen şartlar çerçevesinde yürütülmektedir.